Aktias förmögenhetsrapport

Myter och fakta om finländarnas förmögenhet

Lasse Corin, Chefsekonom, Aktia Bank Abp

Källan måste alltid anges då publikationen citeras eller kopieras.

Aktia
1826

En välbekant förklaring brukar anges som ett hinder för finländarnas förmögenhetsutveckling: Pengarna ligger på bankkonton och inte i placeringar som ger avkastning. Statistiken rubbar denna uppfattning. Skillnaden till de övriga nordiska länderna förklaras inte av att finländarna hamstrar insättningar, utan orsakerna måste sökas i hela samhällsekonomin.

År 1826 satte Aktias första kund, fiskardottern Sophia Albertina Schelin, in 16 skillingar på konto nummer 1. Ända sedan den tidsepoken har insättningar varit finländarnas viktigaste verktyg för att spara och placera. Nästan 90 år senare öppnades Helsingforsbörsen, något som gjorde det möjligt för medborgarna att placera i aktier. De första fonderna lanserades så sent som på 1980-talet. Vi har lärt oss att ta vara på nya möjligheter: I år översteg värdet av aktie- och fondplaceringarna värdet av insättningarna.

”Finländarna placerar bara i insättningar”, ”finländarnas hela egendom utgörs av bostäder” eller ”finländarna kan inte placera”. Alla påståenden ovan är vanliga när de gäller finländarnas förmögenhet. Många av dem stämmer dock inte.

Det är visserligen sant att finländarna är det minst förmögna folket i Norden, om än av en annan anledning än man kanske skulle tro. Danskarna är insättningskungar, norrmännen skuldkungar och svenskarna fondkungar i Norden. Hur är det då med finländarna, vad är vi kungar på?

De finländska hushållens insättningsvolymer väcker regelbundet diskussion. Påståendet att vi låter pengarna ligga på konton och därför är mindre förmögna än de övriga nordborna stöds inte av statistiken. Mätt med flera olika mått är våra insättningar inte på något sätt exceptionellt stora. Detta är relevant, eftersom de förmodat alltför stora insättningarna ofta lyfts fram som en lösning på många av Finlands problem. Om pengarna överfördes till placeringar, som ger en bättre avkastning än insättningar, skulle finländarnas förmögenhet öka. Eller om de allokerades till att finansiera tillväxtföretag skulle den ekonomiska tillväxten främjas. Båda argumenten har samma problem: Det finns inga insättningar som är alltför stora i Finland. Det är orealistiskt att se insättningarna som en livboj för ekonomin.

> **Det är orealistiskt att se insättningarna som en livboj för ekonomin.**

Förmögenhetsjämförelsen berättar bara en del av sanningen

Det finns inget perfekt verktyg för att jämföra förmögenheten. Ofta jämförs förmögenheten i dollar, men denna jämförelse tar inte hänsyn till skillnaderna i prisnivå mellan länderna. När förmögenhetsposterna sätts i relation till bruttonationalprodukten elimineras en del av prisskillnaderna. På så sätt blir förmögenhetsnivåerna mer jämförbara mellan länderna. Därför använder vi denna metod.

Förmögenhetsjämförelsen mellan de nordiska länderna försvåras framför allt av skillnader i hur pensionsplaceringar redovisas, vilket ibland får finländarna att framstå som usla placerare. Som tur är ser verkligheten annorlunda ut. I Sverige och Danmark statistikförs pensionssparande som en del av hushållens förmögenhet, medan de i Finland och Norge redovisas under den offentliga sektorn (I Norge bokförs en marginellt liten del av pensionsplaceringarna som hushållens egendom). Det är delvis därför de finländska hushållen ser ut att ha mindre förmögenhet. I Finland utgör den offentliga sektorns finansiella tillgångar i förhållande till bruttonationalprodukten cirka 150 procent, vilket är betydligt högre än i Sverige och Danmark. Av detta består cirka 100 procentenheter av pensionsplaceringar. Om dessa överfördes till hushållens förmögenhet skulle den stiga till cirka 250 procent. Samtidigt skulle den offentliga sektorns finansiella nettotillgångar (tillgångar minus skulder) bli negativa.

En annan intressant iakttagelse är att de finländska hushållen med detta mått är förmögnare än de norska. Skillnaden verkar obegriplig, men det finns dock en helt naturlig förklaring. Norges betydande inkomster från försäljningen av olja och gas förs över till oljefonden, som är en del av den offentliga sektorn. Fondens värde uppgår till drygt 2 000 miljarder euro, vilket är cirka sju gånger så mycket som Finlands samlade pensionsplaceringar. Tack vare oljefonden uppgår den norska offentliga sektorns finansiella tillgångar till hela 490 procent av bruttonationalprodukten! Det är säkert en av de högsta siffrorna i världen, kanske till och med den högsta. De danska hushållen är förmögna, men den offentliga sektorns finansiella tillgångar är de minsta i jämförelsen.

Hushållens finansiella förmögenhet i förhållande till bruttonationalprodukten, 2025

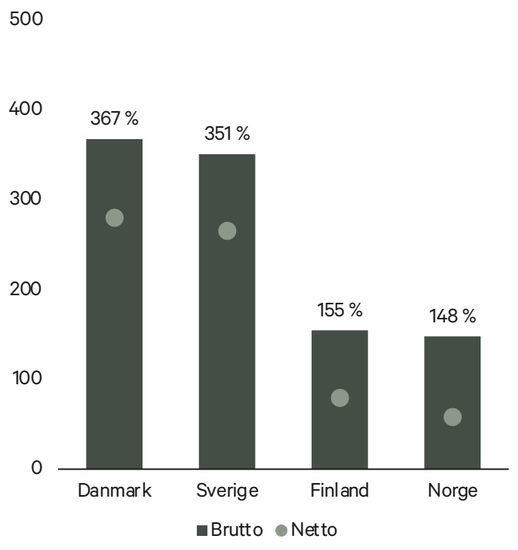

Källa: Aktia, Macrobond, Eurostat.

Den offentliga sektorns finansiella tillgångar i förhållande till bruttonationalprodukten, 2025

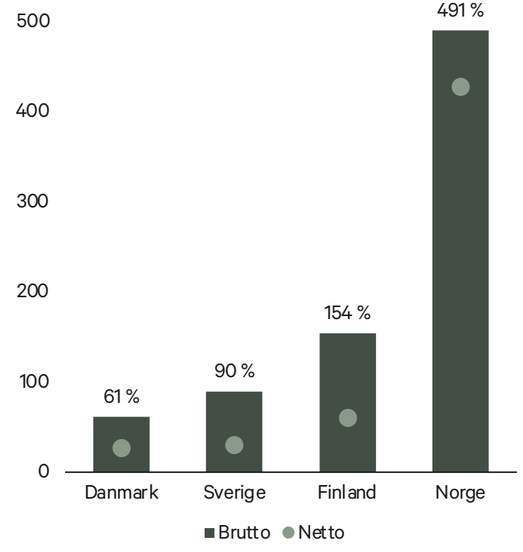

Källa: Aktia, Macrobond, Eurostat.

Rekordstora insättningar är en usel indikator

Under 2025 slog de finländska hushållens bankinsättningar rekord vid några tillfällen. I september i år hade finländarna sammanlagt 117 874 000 000 euro på sina konton. Det var nära ett nytt rekord: i juni uppgick summan till 117 898 000 000 euro, vilket är den officiella toppsiffran.

Rekordnivån för insättningarna anses bero på hushållens alltför försiktiga placeringsbeteende: pengarna lämnas liggande på konton i stället för att placeras. När insättningsprognoserna uppdateras glöms två tämligen uppenbara saker bort. För det första når finländarnas insättningar regelbundet ett nytt ”all-time high”. För det andra inträffar samma fenomen regelbundet år efter år i nästan alla EU-länder.

Tabellen nedan visar ökningen av hushållens insättningar i alla EU-länder på månadsnivå. Varje grön ruta visar att man under månaden i fråga nådde en ny all-time high. År 2026 har exempelvis hushållens insättningar i alla EU-länder nått en ny rekordnivå, med undantag för Grekland.

I en nordisk jämförelse har hushållens samlade insättningar i Danmark, Norge och Sverige slagit nya rekord varje år under 2011–2026. Här avviker

Källa: ECB och de nationella centralbankerna

Finland i själva verket från den nordiska referensgruppen. Åren 2013–2015 och 2023–2024 slog våra hushålls insättningar inga nya rekord.

Om den rekordhöga nivån på insättningarna tydde på låg placeringsaktivitet skulle grekerna vara EU:s placeringskungar. Hos dem ligger är hushållens sammanlagda insättningar fortfarande under 2011 års nivå. Grekerna har ingalunda placerat alla sina pengar. Den ovanligt svaga ökningen av insättningarna vittnar snarare om de exceptionellt svåra tiderna i landets ekonomi.

> **Varje grön ruta visar att man under månaden i fråga nådde en ny all-time high.**

Hushållens insättningar per invånare, justerad för länders prisskillnader

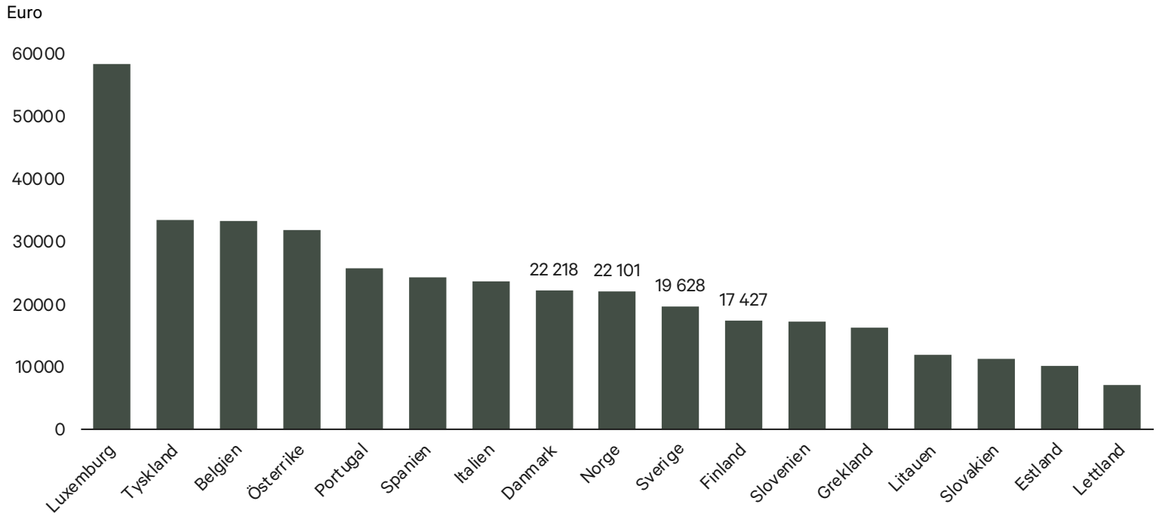

Källa: Aktia, Macrobond, nationella statistikmyndighetwe, ECB och Eurostat.

Hushållens insättningar och kontanter i förhållande till disponibel inkomst

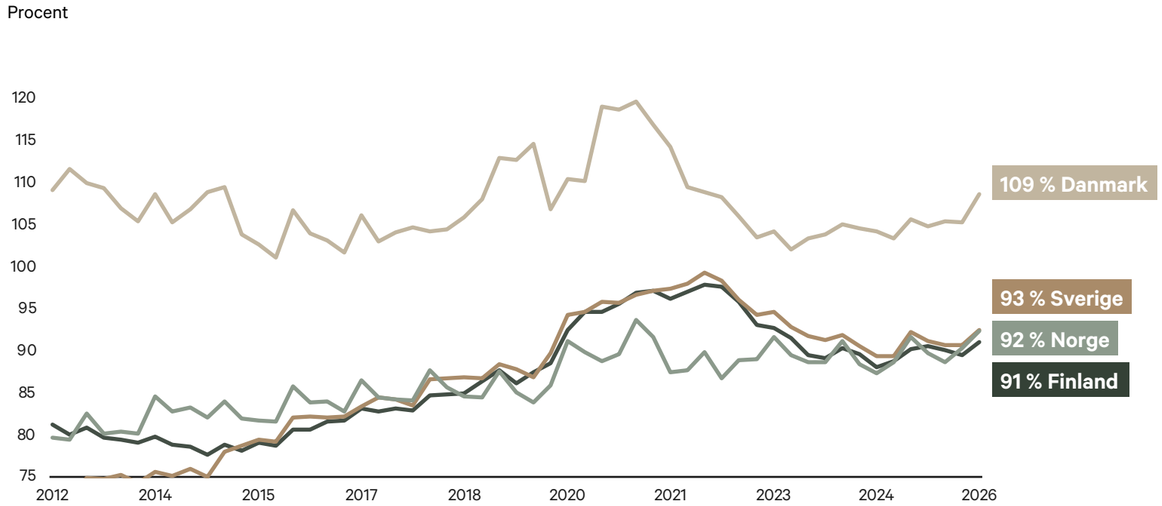

Källa: Aktia, Macrobond, Statistics Finland, Statistics Sweden (SCB), Statistics Denmark, Statistics Norway.

Finländarna har minst insättningar per invånare i Norden

Finländarna har klart mindre insättningar per invånare än i de övriga nordiska länderna. Insättningsvolymen har justerats med prisskillnaderna mellan länderna och mäts i euro. Att enbart jämföra de nominella insättningarna per invånare kan ge en vilseledande bild, eftersom man då inte beaktar skillnaderna i levnadskostnader mellan länderna. Till exempel i Danmark, som är ett klart dyrare land än Finland, kan man naturligtvis förvänta sig att hushållen har mer insättningar.

Även när insättningarna jämförs med hushållens disponibla inkomster ligger våra insättningar på en normal nivå i en nordisk jämförelse. Finländarna har för närvarande minst insättningar, även om siffran lever något. En jämförelse med de disponibla inkomsterna är relevant, eftersom inkomstnivån konkret påverkar mängden insättningar. Ju högre inkomster, desto mer pengar finns det på konton, eftersom en del av inkomsterna hålls på konton för att finansiera utgifter i vardagen. När kontomedlen jämförs med inkomsterna framstår danskarna som ett exceptionellt insättningsvänligt folk. De danska hushållen är dock ovanligt förmögna, till och med förmögnare än svenskarna. Exemplet från Danmark stöder alltså inte tanken att det finns ett samband mellan stora insättningsvolymer och små förmögenheter.

Också med detta mått framstår finländarnas insättningsiver som normal. Vi har praktiskt taget lika mycket pengar på våra konton som svenskarna och norrmännen. Svenskarna, vars placeringsentusiasm vi följer med viss avund, har lika stora insättningar som vi.

> **Att enbart jämföra de nominella insättningarna per invånare kan ge en vilseledande bild, eftersom man då inte beaktar skillnaderna i levnadskostnader mellan länderna.**

Finland, fördelning av hushållens finansiella tillgångar 2026 Q2

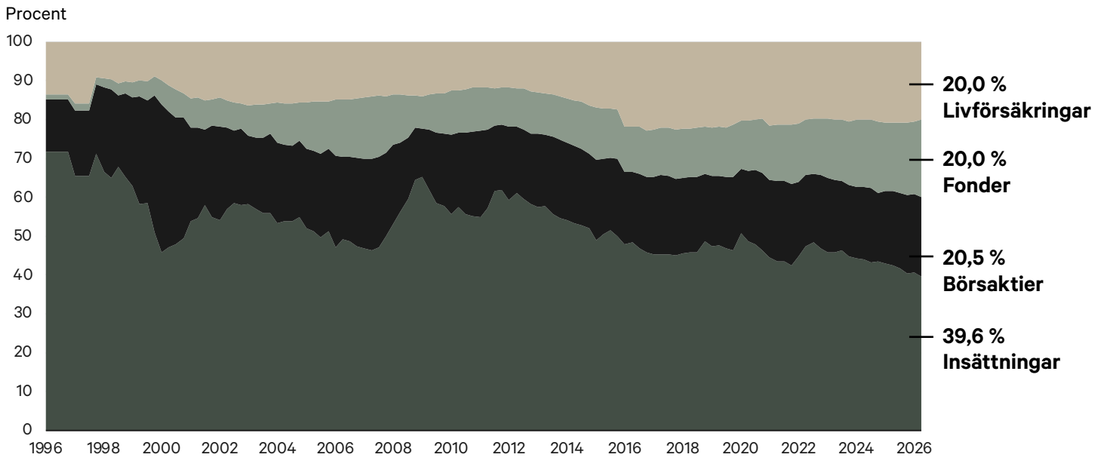

Källa: Aktia, Macrobond, Statistics Finland.

Sverige, fördelning av hushållens finansiella tillgångar 2026 Q2

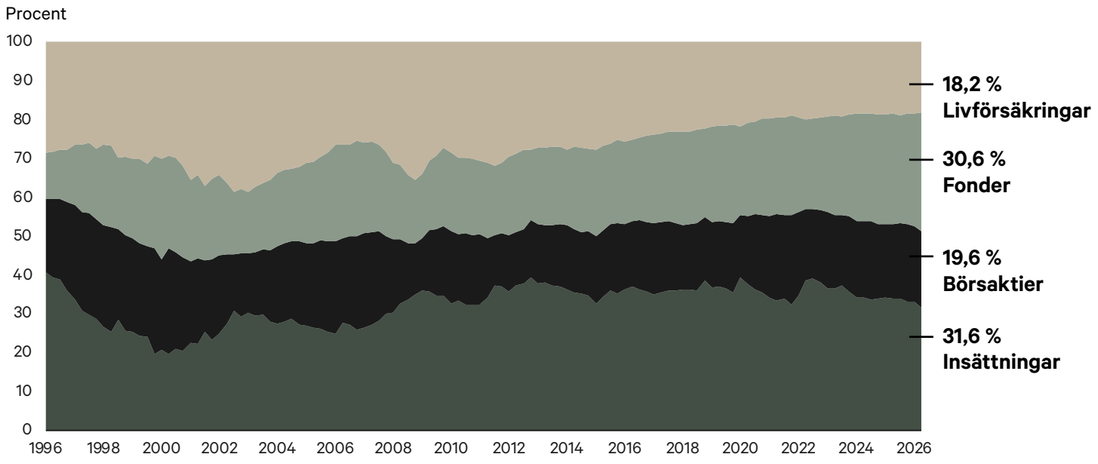

Källa: Aktia, Macrobond, Statistics Sweden.

Få övriga finansiella tillgångar ökar insättningarnas andel

Helsingin Sanomat skrev 12.10.2026 att insättningar utgjorde 27 procent av de finländska hushållens finansiella tillgångar år 2025. I Sverige var siffran 12 procent. Skillnaden är betydande. Av detta kan man dra slutsatsen att finländarna låter sina pengar ligga på kontot medan svenskarna placerar aktivt. Och återigen kommer vi fram till samma gamla historia om att finländarna inte förstår att placera.

Siffrorna är helt korrekta, eftersom de bygger på uppgifter från de nationella statistikmyndigheterna. Trots detta är statistiken inte jämförbar. I Sverige räknas pensionsplaceringar till ett värde av ca 750 miljarder euro och bostadstillgångar i aktiebolagsform till ett värde av knappt 400 miljarder euro in i hushållssektorns finansiella tillgångar. Hos oss redovisas dessa poster i fråga om pensioner som den offentliga sektorns tillgångar, medan bostadsmassan i aktiebolagsform redovisas som hushållens bostadsförmögenhet (fast egendom).

När skillnaderna i statistikföringssätten beaktas var förhållandet i Sverige 20 procent år 2025. Det finns fortfarande en tydlig skillnad mellan länderna, vilket till stor del förklaras av svenskarnas större fondplaceringar. Svenskarnas insättningar är inte exceptionellt små, men de har klart mer andra finansiella tillgångar.

Om man ser till den snävare definitionen av finansiella tillgångar, som förutom insättningar även omfattar fonder, börsaktier och livförsäkringssparande, ser det ut som om vår västra granne relativt sett har mindre insättningar.

> **Svenskarnas insättningar är inte exceptionellt små, men de har klart mer andra finansiella tillgångar.**

Hushåll, den fasta egendomens andel av den totala egendomen
Exklusive pensionstillgångar

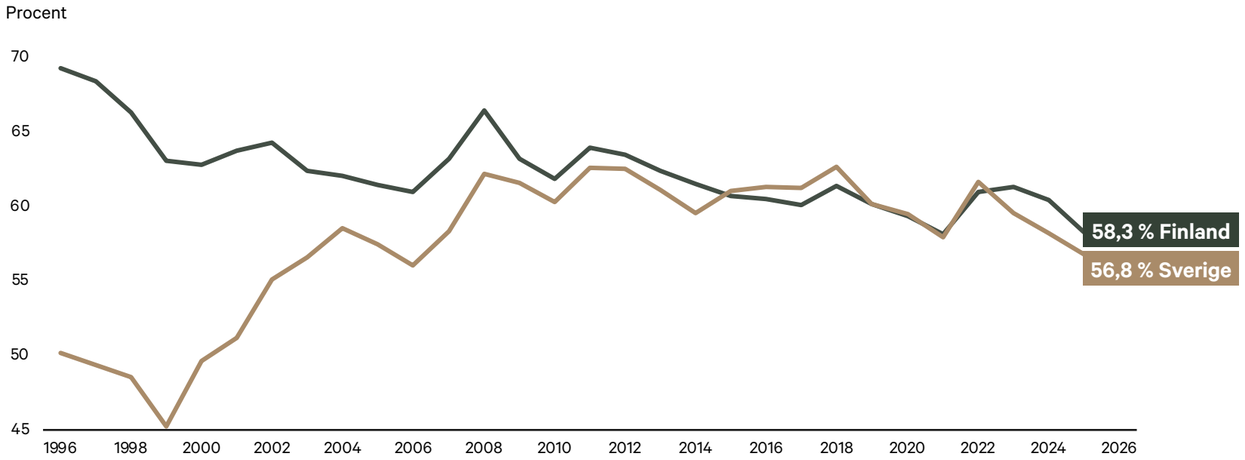

Källa: Aktia, Macrobond, Statistics Finland, Statistics Sweden (SCB).

Vår bostadsförmögenhet ligger på samma nivå som i Sverige

Förutom att hamstra pengar på konton anklagas finländarna ofta för att placera alla sina pengar i bostäder. Fastigheter, inklusive markområden, är den största tillgångsklassen i världen och bostäder är den största underkategorin av fastigheter. Därför ter det sig naturligt att bostäder spelar en viktig roll i hushållens förmögenhet. Jämfört med Sverige, där vi får det mest jämförbara materialet, är skillnaderna inte betydande.

År 2025 utgjordes 58,3 procent av de finländska hushållens totala förmögenhet av fast egendom, där den största posten är bostäder och tillhörande markområden. I Sverige var siffran 56,8 procent. Skillnaden var liten och har varit det länge. Tidvis har svenskarna till och med haft en större andel av sin förmögenhet bunden i bostäder än vi finländare. Föreställningen om att finländarna bara sparar i bostäder kan vi alltså med gott samvete lägga åt sidan.

Finländarna förstår fördelarna med placerande

Finländarnas placeringsförmögenhet skulle vara betydligt större om vår samhällsekonomi var mer konkurrenskraftig och växte snabbare. Om vi hade större inkomster skulle vi ha en större placeringsförmögenhet. Man placerar det som man kan placera.

Finländarnas placeringsiver har tagit ett jättekliv under det senaste årtiondet. Enligt Statistikcentralen ägde 26,5 procent av finländarna börsaktier eller fonder år 2015. Tio år senare var siffran 37,8 procent. Placeringsaktiviteten har förbättrats i nästan alla åldersklasser.

Samma slutsats har dragits av Samuli Knüpfer, professor i ägarskap på Aalto-universitetet. Enligt en undersökning som publicerades 2026 ägde 47 procent av de finländska hushållen aktier eller placeringsfonder år 2023. I jämförelsen hörde finländarna till den europeiska toppen vad gäller placeringsaktivitet. Endast i Sverige var det vanligare att placera.

En konkurrenskraftig samhällsekonomi skapar grunden för välstånd

Skillnaderna i förmögenhet mellan de nordiska länderna är verkliga. Frågan är varför. Den främsta källan till förmögenhetsskillnader är samhällsekonomins konkurrenskraft och tillväxt. Hushållens sparkvot är ett bekant begrepp för många. På det samhällsekonomiska planet kan sparande mätas med hjälp av bytesbalansen, som uppvisar ett klart överskott i Danmark, Norge och Sverige. Finlands bytesbalans har legat kring noll.

Bytesbalansen mäter samhällsekonomins kassaflöden med utlandet. Norge är ett utmärkt exempel på hur välstånd återspeglas i bytesbalansen. Norge säljer olja och gas till världen, men köper långt mindre varor och tjänster från utlandet (till exempel elbilar). Skillnaden mellan produkter och tjänster som säljs till utlandet och köps från utlandet visar ett överskott. Det strömmar alltså mer pengar från utlandet till Norge än från Norge tillbaka till utlandet. Den positiva differensen utgör ett kassaflöde genom vilket landets enorma oljefond har vuxit och fortsätter att växa. Med andra ord är utrikeshandeln en källa till välstånd.

> Finländarnas placeringsiver har tagit ett jättekliv under det senaste årtiondet.

[1]Aalto Ownership Lab: The Finnish mutual fund and share ownership project

Bytesbalans i förhållande till bruttonationalprodukten 2013–2025

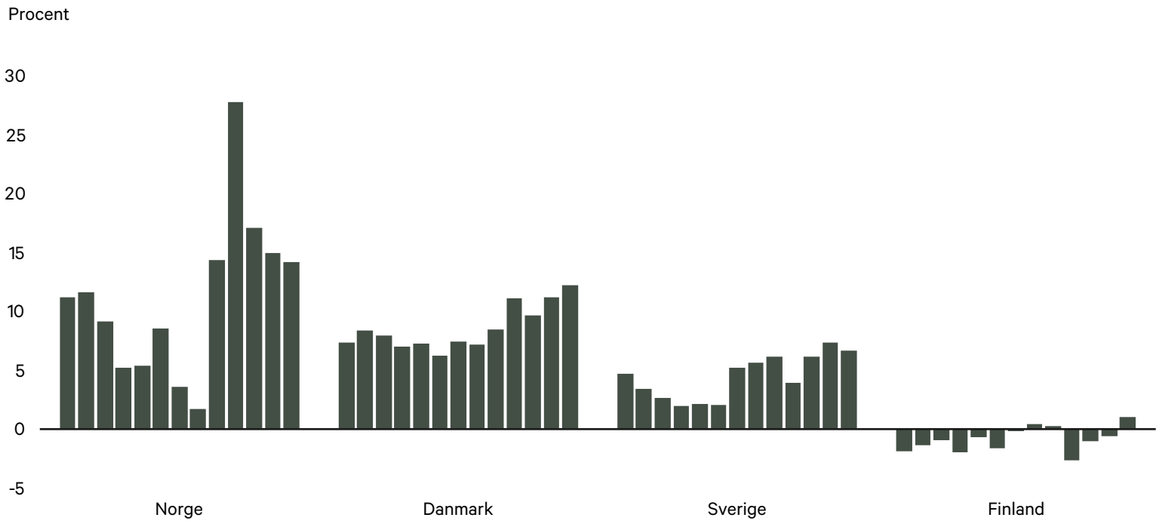

Källa: Aktia, Macrobond, International Monetary Fund (IMF).

Finlands bytesbalans har stärkts betydligt under de senaste åren.

Logiken är densamma i Sverige och Danmark, med skillnaden att ingetdera landet säljer olja eller gas. Danmark säljer till exempel många produkter inom läkemedelsindustrin och logistiktjänster. Sverige säljer många produkter inom verkstadsindustrin och även tjänster.

Finland säljer också varor och tjänster till utlandet. Tyvärr säljer vi för lite av dem. Därför får vi inte det positiva penningflöde från utrikeshandeln som skulle öka våra tillgångar.

Finland bygger upp nytt välstånd

Hur ser framtiden ut för finländarnas välstånd? Bättre än på åratal. För det första har Finlands bytesbalans stärkts betydligt under de senaste åren. Penningflödet, som ökar de övriga nordiska ländernas förmögenhet, har alltså återhämtat sig också hos oss. För det andra har medvetenheten om placerande och därmed också hushållens placeringsentusiasm förbättrats avsevärt under årens lopp. Finländska uppstartsföretag samlar hela tiden in större finansiering, och vi har fått läsa om finländska företags fina framgångar. Fenomenet vittnar om att ekonomin förnyas. Nya branscher växer fram i de gamlas ställe och stödjer i fortsättningen den ekonomiska tillväxten och hushållens inkomstutveckling. Processen är långsam, men resultaten blir mer varaktiga. Kanske är finländarnas paradgren långsiktigt välstånd.

Lasse Corin
Chefsekonom, Aktia Bank Abp

Lasse Corin har fungerat som Aktias chefsekonom sedan våren 2020 och i sin roll följer och analyserar han utvecklingen av makroekonomin och placeringsmarknaden. Lasse Corin har lång erfarenhet av expertpositioner inom banksektorn och hans mål är att fokusera särskilt på den inhemska ekonomin och diskutera hur förändringar i världsekonomin påverkar Finland och finländska hushåll.

lasse.corin@aktia.fi
X: @lassecorin
LinkedIn: Lasse Corin

UTGIVARE: Aktia Bank Abp, Arkadiagatan 4-6, PB 207, 00101 Helsingfors

Denna publikation är Aktia Bank Abp:s publikation. Innehållet beskriver vår chefsekonoms syn på marknadssituationen.

KUNDSERVICE: 010 247 010 (lna/msa).

© Aktia Bank Abp, 2026

Aktia, som i år firar sin 200-åriga historia, är en växande finländsk finanskoncern. Sedan 1826 har vårt uppdrag varit att trygga och öka våra kunders och hela samhällets förmögenhet och välfärd. Vår verksamhet bygger på starka värderingar, långsiktighet och förtroende. Vi erbjuder våra kunder runt om i Finland sakkunnig och individuell hjälp med att utveckla sin ekonomi och förmögenhet över generationerna. Vår prisbelönta kapitalförvaltnings fonder säljs även internationellt.

Vår starka affärsmodell består av kapitalförvaltning, livförsäkring och bankverksamhet som kompletterar varandra. Vi sysselsätter cirka 850 personer på olika håll i Finland. Aktias förvaltade tillgångar (AuM) i brutto 30.9.2026 uppgick till 18,2 miljarder euro och balansomslutningen till 11,9 miljarder euro. Aktias aktie noteras på Nasdaq Helsinki Oy (AKTIA). Läs mer om Aktia på aktia.com.

Aktia
1826